

der til, selv om det øvrige Indhold af de Herrers Forslag var endnu bedre, end det er skildret af det ærede Medlem. Jeg kan for en Del give ham Medhold i, at vi ere enige angaaende disse af hans Forslags Bestemmelser; men selv om disse Bestemmelser vare langt fordelagtigere, end de ere, vilde vi dog ikke overfor vor Stilling kunne forsvare at give vor Stemme til en Lov, som fuldkommen slaar en Streg over Rigsdagens Bevillingsmyndighed paa et vist Omraade. Saa længe derfor de omhandlede Bestemmelser blive staaende; saa længe man ikke vil lade Præstetinden gaa ind i Statskassen; imod at denne afholdes Udgifterne til Præsternes Lønning, og saa længe man ikke tør eller vil betro disse Midler til Opsørelse paa Finantsloven og Indførelse i Statsregistret, saa længe kunne vi ikke gaa med til at vedtage en Lov om Geistlighedens Lønning. — Med Henhyn til de under Nr. 2 og 3 stillede Forslag skal jeg ikke sige det Mindste paa dette Standpunkt af Sagen. Hvad der kan siges for og imod Indholdet af dem, er jo sagt i forrige Samling, ja jeg tror endogaa i de to sidste Samlinger, og jeg skal ikke nu gjentage, hvad der saaledes tidligere er sagt. — Jeg skal endnu kun udtale, at, naar det ærede Medlem, der først havde Ordet, sagde, at vi Forslagsstillere vilde have enten Alt eller Intet, da er dette aldeles urigtigt. Naar de Grundsetninger, vi fastholde, blive anerkjendte, saa have vi gjentagne Gange erklæret; at vi kunne forhandle om det Øvrige, og at man da skal finde os villige til at være estergivende for at faae en Lov; men den første Betingelse for, at vi kunne forhandle, er den, at disse Grundsetninger fastholdes. Vi sige altsaa ikke: Enten Alt eller Intet, men vi sige: Vi give efter, saa længe det lader sig gjøre i Henhold til vor Samvittighedspligt, efter vor Betragtning af Grundloven og den ved Grundloven givne Bevillingsmyndighed for Rigsdagen. — Med Henhyn til de Ændringsforslag, der ere stillede af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther), har den ærede Formand jo allerede gjort opmærksom paa, at de i det Hele egentlig bero paa Forslaget under Nr. 4, om end Forslaget under Nr. 7 kan vedtages særskilt, og jeg skal altsaa blot yttre mig om Forslaget under Nr. 4. Dette gaar ud paa at forandre vort Forslag derhen, at, medens vi kun ville have, at Lovens Bestemmelser skulle træde i Kraft efterhaanden, som der bliver Balance i Præsteembederne, vil den ærede Forslagsstiller, at den hele Forandring skal indtræde paa en og samme Tid i det Nar, der bestemmes paa Finantsloven. Jeg tror imidlertid, at Vedtagelsen af en saadan Bestemmelse vilde medføre mange praktiske Vanskeligheder, og at der vilde behøves mange flere nærmere Bestemmelser i Loven, for at gjøre dette klart, hvorledes man pludselig skulde forholde sig med alle Præsteembederne i Landet; derfor kan jeg ikke paa nogen

Maade tilraade at stemme for dette Forslag. Lad Forholdet blive, som det er under de nuværende Præster, indtil der bliver Balance i Embederne, og lad Loven, naar vi en Gang ere saa heldige at faae den ud, træde i Kraft efterhaanden, som saadan Balance indtræder.

Brig: Jeg skal ikke forlange denne Diskussion meget, men jeg finder mig dog opfordret til at gjøre en ganske kort Bemærkning til, hvad det ærede Medlem anførte. For det Første skal jeg da bemærke, at jeg ikke udtalte, at vi gik ud fra den Anskuelse, at Præsterne ikke havde en særegen Stilling; jeg sagde, at det var Noget, jeg ikke vilde indlade mig paa, det ahang ikke af dette Spørgsmaal, man kunde altsaa stemme for dette Forslag, enten man havde den ene eller den anden Anskuelse. Den Opfattelse, at Præsterne have en særegen Stilling, hviler virkelig ikke paa den Maade, hvorpaa de blive lønede; den afhænger af ganske andre Betragtninger, og Dommen over Ændringsforslaget kan saaledes ikke influeres af, om man har den ene eller den anden Anskuelse af Præstens Stilling. Naar det ærede Medlem fremdeles omtalte, at vi gjentagne Gange vare komne tilbage til, at en Tiendeafslønningslov let kunde ske, men at der albrig nogenstinde var præsteret noget Bevis derfor, og at han fandt, at en saadan Afslønning vilde være umulig, naar man først havde indrømmet, at Præsterne skulde lønnes af Tienden, saa ser jeg ikke, at der behøves noget Bevis for denne Sag; den forekommer mig at være saa indlysende i og for sig, at hvis Staten efter nogen Tids Forløb kom til den Anskuelse, at det vilde være rigtigt at afløse Tienden, saa vilde den ogsaa med det Samme tage Bestemmelse om en forandret Lønning for Præsterne, og jeg tror ikke, at det, at man har givet Præsterne Løn i Tienden, skulde give Præsterne nogen Ret til at kunne modsætte sig en saadan Forandring; det skulde altsaa kun være de praktiske Vanskeligheder derved, som skulde være Hindringen, men jeg tror virkelig ikke, at det ærede Medlem har anført Noget, som skulde kunne gjøre det indlysende, at det ikke let skulde kunne gennemføres. Det ærede Medlem omtalte fremdeles, at dette "ved særlig Lov" skulde være grundlovstridigt; men jeg maa tilstaa, at det forundrer mig i højeste Grad, at det ærede Medlem kunde fremføre en saadan Paastand. Naar vi sige, at Bestemmelsen skal tages ved særlig Lov, saa følger deraf naturligt, at det derefter opføres paa Finantsloven; saadanne Forhold have vi flere af. Jeg tror sølgelig, at den Betragtning, at det skulde være grundlovstridigt, er fuldstændig urigtig. Naar det ærede Medlem vil tillægge disse Spørgsmaal en saa stor Betydning, at han derfor vil modsætte sig enhver Reform af disse Forhold, da er det naturligt, at Noget, han selv maa svare for, og som jeg ikke skal tillade mig nogen Dom